

Reactie van Kwaliteit op Maat op het voorstel Wijziging Arbowet met het oog op versterken arbodienstverlening

Kwaliteit op Maat maakt graag gebruik van de mogelijkheid om middels de internetconsultatie te reageren op het voorstel tot wijziging van de Arbowet met het oog op het versterken van de arbodienstverlening. Tevens willen wij van deze gelegenheid gebruik maken om alsnog te reageren op de brief van 28 januari 2014 van minister Asscher aan de Tweede Kamer.

Hoofdstandpunten Kwaliteit op Maat

1. Wij menen dat wij gezamenlijk nog meer focus kunnen leggen op **preventie** dan nu blijkt uit het voorstel wijziging in de Arbowet. Onze suggesties om preventie structureel meer aandacht te geven zijn:
 - Het stimuleren van de interactie tussen sociale partners om te komen tot specifieke preventiemaatregelen.
 - Het (laten) vastleggen van de stand van de wetenschap met betrekking tot alle / de grote ARBO onderwerpen.
 - Het verbeteren van de kwaliteit van de arbocatalogi.
 - Het uitbreiden van de RI&E met een verplichte jaarlijkse actualisatie.
2. Wij zijn van mening dat werknemers **toegang** moeten hebben **tot de bedrijfsarts en andere kerndisciplines** zoals die in de Arbowet zijn genoemd. Het consulteren van alleen de bedrijfsarts kan leiden tot ongewenst en onnodig medicaliseren.
3. Wij zijn van mening dat, mits zeer zorgvuldig toegepast, een **second opinion** kan bijdragen aan een betere bedrijfsgeneeskundige begeleiding. Kwaliteit op Maat neemt zich voor om overleg met alle partijen te voeren ter verduidelijking en opheldering van belangrijke aandachtspunten ten aanzien van de second opinion. In een persoonlijk gesprek doen wij u als bestuur en namens onze leden gaarne ons protocol 'Second Opinion' toekomen.
4. Wij zien een belangrijke verantwoordelijkheid voor bedrijfsartsen bij het melden van **beroepsziekten**. Wij zullen binnen ons eigen samenwerkingsverband nadrukkelijk aandacht besteden aan het stimuleren van kennis en melding van beroepsziekten en de rol van de klinisch arbeidsgeneeskundige in dat verband.

Wij ervaren steeds weer dat daar waar partijen samenwerken de beste resultaten worden behaald. Wij bieden nadrukkelijk onze samenwerking aan om, samen met u en alle andere betrokken partijen, te komen tot nog betere arbeidsgerelateerde zorg.

We zien uit naar uw reactie op onze aanbevelingen.

Kwaliteit op Maat

Hoogachtend,

namens onze leden,

namens het dagelijks bestuur van Kwaliteit op Maat,

mr. drs. R.H.J. de Vries, bedrijfskundige-jurist en voorzitter,

drs. D.M. van der Putte, A&O-psycholoog en bestuurslid,

drs. S.A.A. Croonen, bedrijfsarts-adviseur en bestuurslid,

drs. G.L.M. Slingerland, bedrijfsarts-adviseur en bestuurslid,

en namens onze partnerbedrijven:

FALKE & VERBAAN
ORGANISATIEADVIES • HRM • OPLEIDINGEN

Toelichting en aanvullingen op onze standpunten

Als Kwaliteit op Maat informeren wij u gaarne over onze achtergrond, doelstelling en visie. Tevens lichten wij onze standpunten uitgebreid toe.

KoM (Kwaliteit op Maat) is een nieuw initiatief van professionals en dienstverleners in de arbeidsgerelateerde dienstverlening. KoM is een belangenbehartiger voor alle professionals en dienstverleners op het gebied van Arbo, verzuim en preventie. Het netwerk is er ook voor werknemers en werkgevers. Ons belangrijkste doel: het bevorderen van gezond werken en een gezonde werkomgeving dankzij kwalitatief hoogwaardige arbodienstverlening, op maat.

In de visie van KoM is er sprake van een integrale kijk op arbeid en gezondheid. Daarbij is samenwerking met de curatieve/ reguliere zorg een belangrijk uitgangspunt. Werkgever en werknemer staan centraal, de professional is proactief, integer, transparant, op de hoogte van ontwikkelingen en richtlijnen, leert en acteert altijd in teamverband met werkgever en werknemer. Multidisciplinair, transparant, vraaggestuurd, oplossingsgericht, vernieuwend, onconventioneel, ambitieus; dat zijn de woorden die bij KoM passen.

Om deze visie te verwezenlijken, zoeken wij nadrukkelijk de samenwerking tussen arbodienstverleners, arboprofessionals, beroepsverenigingen, brancheorganisaties, ministeries, werkgevers en werknemers.

Brief aan de Tweede Kamer

In de reactie van de minister op het SER advies geeft hij het volgende kabinetsstandpunt weer. Het kabinet streeft naar:

- Betere arbodienstverlening door meer betrokkenheid van werknemers.
- Meer preventie op het werk.
- Het vastleggen van een basiscontract voor professionele arbodienstverlening en meer bescherming voor de werknemer.
- Betere zorg voor werknemers door goede samenwerking tussen de reguliere gezondheidszorg en de bedrijfsgezondheidszorg.

Al deze door het kabinet genoemde punten ondersteunen wij van harte. Wij hebben bij deze uitgangspunten nog enkele kanttekeningen.

Preventie verdient ook aandacht van de overheid / wetgever

In de uitwerking van deze punten in de brief van de minister aan de Tweede Kamer geeft hij wat ons betreft een heldere en in de praktijk herkenbare uiteenzetting over de redenen waarom preventie op het werk meer aandacht verdient:

“Preventie is steeds vaker een kleine component in het contract tussen bedrijfsarts of arbodienst en werkgever. Zonder ondersteuning zijn individuele werkgevers vaak niet in staat om goede preventie te organiseren. Met name de kleinere bedrijven beperken zich tot verzuimbegeleiding. De nadruk ligt bij hen op de korte termijn; lange termijn effecten door preventie zijn voor deze bedrijven een te abstract vraagstuk. Investeren in preventie met effecten op de langere termijn wordt niet overwogen ondanks het feit dat zij de kosten snel terug verdienen”.

Kwaliteit op Maat

En: *“De uitgaven van werkgevers aan preventiezorg zijn gering. In ons omringende landen zijn de uitgaven van de werkgevers aan preventieve zorg (aanzienlijk) hoger”.*

Dat u na dergelijke constatering in uw brief aan de Tweede Kamer zich beperkt tot het doen van een beroep op werkgevers en werknemers hierover afspraken te maken, bevreemdt ons.

U constateert eerst dat als preventie alleen maar aan de (korte termijn) visie van de werkgever wordt overgelaten, er weinig van terecht komt. Wat ons betreft is dan de voor de hand liggende actie van uw kant om de interactie tussen (sectorale, bedrijfsniveau) sociale partners te stimuleren. Deze interactie zal leiden tot specifieke preventiemaatregelen, waar maatwerk arbodienstverleners een uitstekende invulling aan kunnen geven. Er zal moeten worden toegezien op deze interactie. Ook zal het effect gemeten moeten worden.

Toegang voor werknemers tot alle arboprofessionals

In de brief aan de Tweede Kamer geeft de minister aan dat hij toegang tot de bedrijfsarts/arbodienst in wetgeving wilt vastleggen. Dat is een uitgangspunt dat wij ondersteunen. Wij benadrukken dat wat ons betreft ook een vrije toegang tot de overige kerndeskundigen van groot belang blijft. Het consulteren van alleen de bedrijfsarts kan leiden tot ongewenst en onnodig medicaliseren. Het voorkomen hiervan wordt eveneens ondersteund door de Sociaal Economische Raad.

Nieuwe arbodienstverleningsvormen

Wij constateren verder dat de minister in zijn brief aan de Tweede Kamer geen zicht lijkt te hebben op de vormen van arbodienstverlening die zich de laatste jaren hebben ontwikkeld. Naast de zorg die door arbodiensten wordt geleverd, leveren in toenemende mate zelfstandig gevestigde professionals, al dan niet verenigd in een samenwerkingsverband of werkend voor een arbodienstverlener of adviesorganisatie, de dienstverlening aan werkgevers en werknemers. Het is wellicht goed om hier te vermelden dat 40% van de bedrijfsartsen, en binnenkort waarschijnlijk al 50%, werkzaam is buiten de gecertificeerde arbodienstverlening. Voor de overige kendeskundigen is dit percentage zelfs nog hoger. Het is opvallend dat in de brief wellicht onbedoeld de indruk wordt gewekt dat diensten alleen worden geleverd door de bedrijfsarts/arbodienst. Deze opvatting voldoet al jaren niet meer aan de gangbare praktijk.

Betere samenwerking tussen de reguliere gezondheidszorg en de bedrijfsgezondheidszorg.

De oproep om te komen tot een betere samenwerking met de reguliere gezondheidszorg is ons uit het hart gegrepen. Wij zien dat deze samenwerking op individueel niveau vaak goed verloopt, maar daar waar die individuele band er niet is, verloopt de samenwerking vaak stroef. Wij zullen u en de vaste Kamercommissie voor SZW op 26 juni 2015 separaat een aantal voorstellen doen om deze samenwerking te optimaliseren.

Verbetering van de kennisinfrastructuur

Wij zien met belangstelling uit naar uw initiatief aangaande de verbetering van de kennisinfrastructuur. We gaan er van uit dat u daarin de initiatieven die door de beroepsverenigingen BA&O, NVAB, NVvA en NVVK samen met universiteiten en hogescholen en sociale partners worden ontplooid, een centrale rol zult geven. Wij benadrukken hierbij het belang van het vastleggen van de stand van de wetenschap. De stand van de wetenschap is zowel voor werkgevers, werknemers als professionals een belangrijke bron van informatie over het effectief en efficiënt verbeteren van gezond en veilig werken.

Kwaliteit op Maat

Melding beroepsziekten

Vanzelfsprekend zien wij een belangrijke verantwoordelijkheid voor bedrijfsartsen bij het melden van beroepsziekten. Wij zullen binnen ons eigen samenwerkingsverband hier nadrukkelijk aandacht aan besteden. Ook op dit gebied zullen wij u en de vaste Kamercommissie voor SZW op 28 mei separaat een aantal voorstellen doen toekomen voor initiatieven om het meldingsproces te optimaliseren.

De voorgestelde wijziging in de Arbowet

In de brief aan de Tweede Kamer kondigt de minister enkele speerpunten aan voor wetwijziging. Hij geeft aan de volgende zaken in de Arbowet te willen wijzigen:

- versterking van de positie van de preventiemedewerker en samenwerking met arbodienstverleners;
- verduidelijken van de adviserende rol van de bedrijfsarts;
- het kunnen consulteren van de bedrijfsarts;
- ruimte voor professionele beroepsuitoefening door bedrijfsarts en andere arbodienstverleners met taken uit de arboregelgeving;
- het basiscontract arbodienstverlening;
- meer mogelijkheden voor handhaving op bovenstaande onderwerpen, en toezicht.

Wij juichen het toe dat het kabinet zo nadrukkelijk aangeeft dat zij hecht aan maatwerk in arbodienstverlening. Wij zijn ervan overtuigd dat dit een hoeksteen is voor kwalitatief goede arbodienstverlening.

Meer aandacht voor preventie

Uit het kabinetsvoorstel blijkt dat het kabinet streeft naar meer preventie op het werk. Uit het voorstel wijziging in de Arbowet blijkt de aandacht voor de toekomst van de arbeidsgerelateerde dienstverlening, echter hieruit wordt niet duidelijk hoe u het kabinetsstandpunt met betrekking tot preventie verder versterkt. Wij menen dat wij gezamenlijk nog meer focus kunnen leggen op preventie in dit verband. Wij geven navolgend een aantal suggesties om preventie in Nederland structureel meer aandacht te geven. Wij doen suggesties op het niveau van de overheid, sector/branche, werkgevers en werknemers. Onze suggesties om preventie structureel meer aandacht te geven zijn:

- Het (laten) vastleggen van de stand van de wetenschap met betrekking tot alle / de grote ARBO onderwerpen.
- Het verbeteren van de kwaliteit van arbocatalogi. Veel arbocatalogi zijn onvolledig, ze beschrijven niet alle prioritaire risico's uit de sector/branche en bieden ook nauwelijks concrete oplossingen voor verbetering van arbeidsomstandigheden.
- Het uitbreiden van de RI&E met een verplichte jaarlijkse actualisatie. In deze actualisatie legt de werkgever vast welke acties hij in het afgelopen jaar ondernomen heeft om het veilig en gezond werken in zijn bedrijf te optimaliseren. In deze actualisatie geeft hij zowel een overzicht van activiteiten op het gebied van verzuim als van preventie. Dit vanzelfsprekend voor zover dat de privacy van individuele medewerkers niet schaadt.
- In het basiscontract dat afgesloten wordt met de arbodienstverleners zou moeten worden opgenomen dat medewerkers toegang hebben tot de bedrijfsarts en andere kerndisciplines zoals die in de Arbowet zijn genoemd.

Kwaliteit op Maat

Verduidelijken van de adviserende rol van de bedrijfsarts.

De bedrijfsarts adviseert ten aanzien van beperkingen en mogelijkheden en het voorkomen van gezondheidsschade, tevens bij inzetbaarheidsvraagstukken op organisatie niveau. Wij zijn van mening dat hierbij benadrukt zou moeten worden dat de bedrijfsarts weliswaar adviezen geeft die zeker niet vrijblijvend zijn, maar dat de regie over het verzuim niet bij de bedrijfsarts hoort te liggen.

Het kunnen bezoeken van iedere arbeidsplaats in het bedrijf of de inrichting van de werkgever

Wij onderstrepen het belang van deze mogelijkheid. Wij voorzien hier in de praktijk uitvoeringsproblemen. Wij bevelen u aan om in de wetswijziging expliciet op te nemen dat indien de kerndeskundige een bezoek aan de werkplek nodig acht, dit door de werkgever moet worden vergoed.

Second opinion

Wij zijn van mening dat, mits zeer zorgvuldig toegepast, een second opinion kan bijdragen aan een betere bedrijfsgeneeskundige begeleiding.

Wij zien, zoals de minister aangeeft, hierin een belangrijke rol voor ons samenwerkingsverband om te komen tot een breed gedragen procedure voor deze second opinion. Wij hebben daarvoor een protocol opgesteld. Alle bij ons aangesloten bedrijfsartsen wordt sterk aanbevolen volgens dit protocol te handelen. Essentiële elementen in dit protocol zijn:

- Alle betrokken partijen kunnen een second opinion aanvragen.
- De uitkomsten van de second opinion worden door de arts die de second opinion heeft uitgevoerd besproken met alle betrokkenen.
- De second opinion wordt uitgevoerd door een geregistreerd bedrijfsarts.
- De kosten van de second opinion zijn voor de werkgever.
- Rol van de klinisch arbeidsgeneeskundige (zie hieronder).
- Een uit te voeren pilot, alvorens het beleid wordt doorgevoerd.

Aandachtspunten voor de invoering van de second opinion zijn:

- Onduidelijkheid over het verschil tussen een second opinion en het Deskundigenoordeel.
- De reikwijdte van de second opinion. Kan deze worden aangevraagd voor alle arbogereleerde adviezen? Zo ook bijvoorbeeld een Preventief Medisch Onderzoek?
- Onwenselijke overname van de begeleiding van de werknemer door een minder van de werkgever afhankelijke bedrijfsarts.
- Lange doorlooptijd voor een second opinion in verband met over te dragen complexe casuïstiek en logistieke belemmeringen.
- Ongewenste vertragingen en onduidelijkheden in rechtsgang bij arbeidsongeschiktheid geschillen met meer kansen op juridisering en medicalisering van de problematiek.

Kwaliteit op Maat neemt zich voor om overleg met alle partijen te voeren ter verduidelijking en opheldering van aangegeven aandachtspunten ten aanzien van de second opinion. In een persoonlijk gesprek doen wij u als bestuur en namens onze leden gaarne ons protocol 'Second Opinion' toekomen. Tevens zijn wij bereid om mee te werken aan een door ons voorgestelde pilotfase. Ons netwerk biedt hiervoor een uitstekende uitgangspositie.

Kwaliteit op Maat

Klinisch arbeidsgeneeskundige

Wij onderschrijven het belang van adequate diagnostiek en gerichte behandeling. De klinisch arbeidsgeneeskundige kan hier een nadrukkelijke rol in nemen. Wij zien ook mogelijkheden voor een rol van de klinisch arbeidsgeneeskundige in de uitvoering van de second opinion. Die beperkt zich dan tot medische diagnostiek en eventueel behandeling en doet geen uitspraken over de mate van arbeidsongeschiktheid en inspanningsverplichtingen. Dit behoort tot het domein van het Deskundigenoordeel. Inzet van de klinisch arbeidsgeneeskundige voorkomt oneerlijke concurrentie in het arbodomein. De begeleiding blijft immers primair bij de arbodienstverlener in eerste aanleg. Indien de uitslag van de second opinion dusdanig is dat het vertrouwen in de bedrijfsarts niet kan worden hersteld, wijst de arbodienstverlener een andere professional aan.

Klachtenprocedure

Wij zien een goede klachtenprocedure als een hoeksteen van professionele dienstverlening. Wij bieden onze leden een voorbeeld aan van een door een certificerende instantie getoetste klachtenprocedure. Zij kunnen op deze manier hun eigen klachtenprocedure toetsen aan onze norm.

